

ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ ПЕРЕДОВОГО ДОСВІДУ ФІНАНСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-ЦИФРОВИХ ІННОВАЦІЙ ТНК В ЕКОНОМІКУ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ

Матрунчик Дмитро Миколайович

кандидат технічних наук,

докторант кафедри фінансів, банківської справи та страхування,

Луцький національний технічний університет

В останні роки ТНК на порядок збільшили асигнування в дослідження і розробки, які безпосередньо пов'язані з технологічною інфраструктурою, виробництвом мікросхем, технологіями штучного інтелекту та іншими інформаційно-цифровими технологіями. Однією з основних детермінант нарощення обсягів фінансового забезпечення інноваційної діяльності на провідних ТНК світу виступає цифрова трансформація управління матеріальними та фінансовими потоками. Прискорене впровадження технологій такої трансформації дає можливість знижувати рівень трансакційних витрат і отримувати конкурентну перевагу на тому чи іншому сегменті ринку інформаційно-телекомунікаційних технологій.

Практика фінансування інновацій ТНК в останні десятиліття продемонструвала наявність певних лекал, котрі визначають стратегію вибору джерел фінансово-інвестиційного забезпечення розбудови інноваційної інфраструктури, пріоритети фінансування відповідної фази життєвого циклу інноваційного продукту, а також методи стимулювання діяльності інженерно-технічних кадрів, які здійснюють дослідження та розробки.

Незважаючи на складні умови, зосередженість ТНК на дослідженнях і розробках очевидна. Великі компанії можуть застосовувати інновації в багатьох сферах свого бізнесу, підвищувати ефективність з метою отримання максимальної користі від витрачених коштів на дослідження. У той же час ускладнення технологій прискорюється, що вимагає від компаній витратити більше, щоб не відставати від темпів інновацій. Це передбачає інвестиції в інженерів, дослідницькі заклади, а також зростання вартості експлуатації більш досконалої технологічної інфраструктури [1].

В контексті інноваційної експансії в регіони України ТНК інформаційно-цифрового спрямування необхідно зазначити, що на даний момент Samsung, Microsoft та Apple не планують розміщувати виробництва чіпів та програм в Україні. Проте індустрія технологій динамічна, і плани та партнерства можуть змінюватися з часом. Якщо ці

компанії розглянуть можливість заснувати виробництво чіпів або розробку програмного забезпечення в Україні, вони можуть зробити дану інвестицію за кілька кроків.

Виходячи з передового досвіду, ТНК на першому етапі оцінять умови місцевого ринку, включаючи наявність кваліфікованих кадрів, інфраструктуру та нормативно-правове середовище. Також вони розглянуть можливість партнерства з місцевими технологічними компаніями чи університетами, щоб використати наявний досвід і ресурси. В даному випадку їх можуть зацікавити Харківський та Львівський ІТ-кластери. Крім того, відповідним корпораціям потрібно буде взаємодіяти з українським урядом, щоб ідентифікувати наявні в нашій країні правила, стимули та підтримку іноземних інвестицій у технологічний сектор та оцінити можливості створення інноваційно-технологічної інфраструктури, включаючи наявність виробничих потужностей для виробництва мікросхем або офісних приміщень для розробки програмного забезпечення.

За потреби ІТ-гіганти запускають програми передачі технологій, щоб поділитися знаннями та досвідом із місцевими партнерами та створять нову для українських регіонів бізнес-практику. Виходячи з цих міркувань українській стороні потрібно буде застосувати надійні заходи безпеки для захисту інтелектуальної власності та керування будь-якими потенційними ризиками, пов'язаними з роботою в певному регіоні. Важливо відзначити, що геополітичні, економічні та соціальні фактори можуть впливати на рішення ТНК розмішувати центри генерування інновацій в регіонах України. Ситуація в Україні чи будь-якому іншому регіоні може змінитися, тому транснаціональні корпорації будуть розробляти декілька сценаріїв заходу в український ІТ-сегмент.

У попереднє десятиріччя відбувся прискорений розвиток ІТ-індустрії в Україні, оскільки наша країна має потужний резерв кадрів у сфері ІТ-технологій і тому вона стає дедалі привабливішим місцем для технологічних компаній, які прагнуть залучити кваліфікованих спеціалістів за конкурентоспроможною ціною. Зростанню ІТ-індустрії в Україні сприяє кілька чинників. Зокрема, вартість робочої сили в Україні загалом нижча порівняно з багатьма західними країнами, що робить її привабливим місцем для компаній, які прагнуть скоротити витрати на розвиток.

Українська інноваційна панорама характеризується численними стартапами та технологічними компаніями, які з'явилися в останні роки. Українські ІТ-фахівці вже тривалий період працюють з міжнародними клієнтами та компаніями, сприяючи глобальній співпраці та розширюючи український технологічний досвід. В Україні мають місце потужні традиції освіти в сферах STEM (наука, технології, інженерія та математика), що забезпечує постійний потік кваліфікованих

випускників. Культурна сумісність і рівень володіння англійською мовою серед українських працівників полегшує міжнародним компаніям ефективну співпрацю.

Для прискорення процесів приходу ТНК, які працюють у сфері інформаційно-цифрових технологій, в регіони України необхідно, щоб український уряд та інші публічні інститути продовжували розвивати сприятливу екосистему, задовольняючи потреби в інфраструктурі та просуваючи політику, яка заохочує зростання ІТ-сектору. За умови введення додаткових потужностей за рахунок ТНК галузь може мати позитивний вплив на економіку в цілому, створюючи робочі місця, сприяючи інноваціям і залучаючи іноземні інвестиції.

Список використаних джерел:

1. Dorothy Neufeld. Visualizing the R&D Investment of the 10 Biggest Nasdaq Companies. URL: <https://www.visualcapitalist.com/cp/ranked-the-10-biggest-nasdaq-companies-by-rd-investment/>